

persbericht

Investeren in 'mentaal kapitaal' kan jaarlijks miljarden euro's opleveren

Geestelijke (on)gezondheid bedreigt Nederlandse kenniseconomie

De Nederlandse kenniseconomie pleegt roofbouw op haar belangrijkste grondstof – de geestelijke gezondheid van werknemers – en hakt daarmee in de wortels van haar eigen succes. Dat is de belangrijkste conclusie van het rapport Mental Capital (Mentaal Kapitaal) dat de Commissie van Overleg Sectorraden (COS) morgen publiceert. Meer inzicht in de psychologische aspecten van economische ontwikkeling moet volgens het rapport leiden tot effectiever beleid. Een volgende regering moet niet alleen investeren in onderwijs en innovatie, maar vooral in 'mentale duurzaamheid'.

Het economisch beleid in Nederland is primair gericht op groei. Die groei heeft een kostbare keerzijde: stress en geestelijke gezondheidsproblemen bij werknemers. Juist in een kenniseconomie is het cruciaal om het hoofd gezond te houden. Dit gebeurt nu onvoldoende. De kenniseconomie put zo haar belangrijkste grondstof uit, en ondermijnt daarmee haar eigen succes. Dit roept de nodige vragen op met betrekking tot het huidige groeibeleid, aldus het rapport.

Stress en werkdruk zijn nu al goed voor 29% van het ziekteverzuim, en een derde van de arbeidsongeschiktheid. Zo'n 30% van alle zorgkosten is direct of indirect het gevolg van geestelijke problemen. De kosten van geestelijke gezondheidsproblemen bedragen in Nederland volgens de World Health Organization (WHO) naar schatting 4% van het bruto nationaal product (bnp). Inclusief indirecte kosten, zoals productiviteitsverlies, liggen de kosten nog veel hoger.

De overheid moet meer investeren in preventie en behandeling. Jaarlijks zijn daarmee vele miljarden euro's te verdienen. Uit onderzoek blijkt dat iedere behandelings-euro 20 tot 30 euro bespaart op latere kosten. Preventie levert nog meer op. Toch ontvangt volgens de WHO 45 tot 70% van de mensen met geestelijke gezondheidsproblemen geen behandeling. Ook rust er nog altijd een taboe op psychische problemen. Betere voorlichting is broodnodig.

Ouders en onderwijs moeten alerter zijn op psychische problemen. Daarbij moeten de zogenoemde 'coping skills' van jongeren worden vergroot. Meer zelf-inzicht en betere cognitieve, sociale en emotionele vaardigheden zijn essentieel om in de huidige kenniseconomie goed te kunnen functioneren. Er wordt immers niet met machines gewerkt maar met mensen en kennis. Zo'n 80% van de beroepsbevolking werkt tegenwoordig in de dienstensector.

Verder blijkt uit het rapport dat bedrijven hun P&O-beleid meer dan nu moeten richten op het voorkomen van geestelijke gezondheidsproblemen, in plaats van het blussen van branden nadat ze zijn uitgebroken. De 'geestelijke veerkracht' van werknemers is een van de belangrijkste succesfactoren van een organisatie.

Ten slotte is het nodig om niet langer alleen de groei van het bruto nationaal product als maat der vooruitgang te zien. Geestelijke (on)gezondheid moet worden aangemerkt als de kostenpost die het is. De aanpak hiervan is een van de belangrijkste uitdagingen van de komende decennia voor overheid, onderwijs, werkgevers én werknemers.

EINDE BERICHT

[Noot voor de reactie](#)

De Nederlandse samenvatting van het boek Mental Capital is te vinden op de web-site van de COS onder 'nieuws' (www.cos-toekomstverkenningen.nl). Voor meer informatie over het onderzoek kunt u contact opnemen met:

- Rifka Weehuizen, auteur van de studie, UNU-MERIT, 043 3260053
- Bernard Verlaan, senior adviseur bureau COS, 070 412 4907
- Pierre Morin, secretaris Commissie van Overleg Sectorraden (COS), 070 4122871

Over Commissie van Overleg Sectorraden (COS)

De Commissie van Overleg Sectorraden (COS) is het samenwerkingsplatform van sectorraden en andere verkenningorganisaties. Sectorraden zijn onafhankelijke colleges bestaande uit vertegenwoordigers uit de wetenschap, de maatschappij, het bedrijfsleven en de overheid. Op basis van lange-termijnverkenningen en andere studies naar maatschappelijke en technologische ontwikkelingen formuleren de colleges prioriteiten voor het door de overheid gefinancierde onderzoek. De COS richt zich vooral op sectoroverschrijdende thema's.

www.cos-toekomstverkenningen.nl

Over de Raad voor Gezondheidsonderzoek (RGO)

De Raad voor Gezondheidsonderzoek (RGO) heeft tot taak de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en van Economische Zaken (EZ) te adviseren over prioriteiten in het gezondheidsonderzoek, in het zorgonderzoek en de technologieontwikkeling in deze sector. Uitgangspunt daarbij is altijd het maatschappelijk perspectief.

www.rgo.nl

Over het rapport

Voor het rapport 'Mentaal Kapitaal: een verkennende studie naar de psychologische dimensie van economische ontwikkeling' is onderzoek gedaan naar 21 beleidsrapporten, 23 boeken en 300 artikelen. Ook interviewde onderzoekster Rifka Weehuizen 37 wetenschappers, beleidsmakers en mensen uit het bedrijfsleven over de relatie tussen 'mental health' en economische ontwikkeling. Geestelijke gezondheid is volgens het rapport een van de belangrijkste, maar tegelijkertijd ook een van de meest onderschatte, concurrentiefactoren in de competitie met andere kenniseconomieën.